

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOŠPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 24.

V Mariboru, dne 12. junija 1902.

Tečaj XXXVI.

Nekatere davčne olajšave.

Velikokrat se zgodi, da se naši ljudje ne brigajo dovolj za one majhne drobtinice, ki jim jih tu ali tam vendarle vrže vlada za tolažbo. Nekaterikrat je tega krivo, ker ljudje ne vedo za take določbe, mnogokrat pa tudi velika nebržnost. Časnikarska dolžnost je, da nevednost s poukom, a brezbržnost s spodbujanjem in dreganjem odstrani.

Vinogradniki dobivajo z nasajanjem z ameriškimi trtami več olajšav. Prva olajšava je, da dobijo od dežel. zbora brezobrestna posojila. Ako kdo rabi posojilo za nasad novega vinograda, naj se poslužuje te dobrote in naj ne hodi po denar, kjer mora plačevati obresti. Ako sam ne zna napraviti prošnje, naj gre k domačemu duhovniku ali učitelju, ki mu bosta prošnjo gotovo rada brezplačno naredila.

Druga olajšava za vinogradnike pa obstoji še le z dne 4. aprila. Po tej postavi so, kakor dosedaj, vsi na novo z ameriškimi trtami zasajeni vinogradi 10 let prosti vsakega davka. Če pa se nasad ni sponesel, in to je sedaj novo, podaljša se ta davka prosti rok zopet za daljnih 5 let. Novo zasajen vinograd si torej lahko ohraniš davka prostega celih 15 let. Te olajšave se morajo dobiti, in ako bi kje ne šlo vse gladko, treba je le v kratkem pismu jasno in natančno celo stvar razložiti kateremu izmed poslancev.

Olajšave so prišle sedaj tudi pri odpisu davka vsled vremenskih nesreč. Po sedanjem zakonu z dne 12. junija 1896 so se davki od zemljišč odpisali le tedaj,

ako je toča, ogenj, miš ali trtna uš pokončala najmanj četrti del čistega dohodka na parceli, ki je obsegala 4 hektare, ali pa če se je pokončalo pridelkov najmanj ne jednom hektarju. Druge izredne nesreče kakor suša, moča, mráz niso imele teh prednosti. Po novi postavi pa, ki se je sprejela v državni zbornici, pa daje sploh vsaka škoda, naj je provzročena po katerikoli nesreči, pravico do odpisa davkov, ako je uničena najmanj četrtina pridelkov.

Te olajšave si je treba zapomniti, a se jih treba tudi posluževati, ako je prišla nesreča.

Sodišča na Spodnjem Štajerskem.

Državni poslanec dr. Miroslav Ploj je v seji državnega zbora dne 21. maja brez strasti, a z veliko natančnostjo opisal slabe sodne razmere na Spodnjem Štajerskem. Njegov govor je obudil v celi zbornici pozor, Slovani so mu pritrjevali, da je tako moško in brez strahu kot uradnik govoril o žalostnih razmerah. Nemci pa so seveda bili poparjeni in vznevoljeni. Resnica bode v oči. Ne moremo prinesiti celega govora, ampak priobčujemo le nekatere, naše sodne razmere jasno osvetljuječe slučaje. Govoril je med drugimi:

»Dovolil bi si omeniti slučaj, ki je v gotovem oziru značilen za mišljenje, ki napolnuje predsednika graškega dež. sodišča grofa Gleispacha napram slovenskim sodnikom.

Avskultant pri okrožnem sodišču v Celju Benkovič je imel nesrečo, da je v neki noči s svojim znancem opozoril nase celjsko policijo ter ga je policija ovadila, da je zakrivil vmešavanje v policijsko uradovanje. Vsled tega je bil pri okrajnem sodišču v Celju obsojen v denarno globo 25 K, proti čemur pa je vložil priziv.

Ne da bi počakal izida priziva, je premetil predsednik graškega dežel. nadsodišča nekako pred disciplinarno kaznijo Benkoviča k okrožnemu sodišču v Novo mesto.

Ko je prišel Benkovič k predsedniku dež. nadsodišča s prošnjo, da bi se premeščenje preklicalo, ga je predsednik nahlulil z besedami: »Vi ste madež sodnega stanu!« In sedaj pride komično. Na priziv Benkovičev zoper sodno kazen je bil popolnoma oproščen vsake kazni (Cujte!); ni tedaj zakrivil nikakega kaznivega dejanja. Pozneje se je uvedla zoper njega disciplinarna preiskava ter mu je disciplinarni senat dežel. graškega nadsodišča izrekel ukor. Graški državni nadpravnik je pri obravnavi predlagal, omenjeni Benkovič naj se odpusti iz službe (Veselost) ter je vložil priziv na najvišji sodni in kasacijski dvor, ki je potrdil disciplinarni izrek graškega deželnega nadsodišča, in sicer z motivacijo, po kateri se vidi, da se je zgodila potrditev samo zato, ker je ukor najmanjša disciplinarna kazen, ki se sploh more dati. Ta Benkovič je seveda takoj spoznal za najbolje, izstopiti iz državne službe ter prestopiti k odvetništvu.

Na ta način se postopa zelo pogosto zoper slovenske sodne uradnike, in to je tudi vzrok — rekel bi — zakaj so slovenski urad-

Listek.

Kristusa je hotel videti.

Pravljica; spisal Josip Štelcar.

V majhni hišici na koncu mesta B. je živel star človek po imenu Štefan. Bil je vdovec in ni imel otrok. Ni bil bogat, a imel je vendar toliko, da je mogel lahko mirno živeti.

V mladosti se je naučil čevljarstva, bil je pomočnik in pozneje tudi mojster. Bilo mu je prav dobro, kupil si je hišico z majhnim vrtom ter se je oženil. Otrok ni imel in žena, po imenu Tonika, mu je kmalu umrla.

Delal je nekoliko s pomočniki in ljudje so radi hodili v obutalu, katerega je bil napravil mojster Štefan. Ko mu je žena umrla, odpustil je pomočnike in delal je samo le za kratek čas. Ni mu pa bilo tudi tega potrebno, toda mojster Štefan ni rad pohajkoval. Zato je tudi obdeloval svoj vrtec, da je bilo veselje. Bilo je tudi v njem vse polno cvetlic in sladkega sadja. Bogastva Štefan ni kopičil.

»Čemu bi mi bilo,« rekel je večkrat. »Sam sem in dedičev nimam. Do smrti mi zadostuje to, kar imam in kar zaslužim — in po smrti? — Majhen kotichek na pokopališču se bo tudi našel za me!«

In bil je zadovoljen. Ni imel prijateljev niti sovražnikov in zavoljo tega ne jeze ne sitnosti. Ni se mešal v tuje zadeve in ljudje so ga pustili pri miru. Sam je živel v svoji hišici in v svojem vrtcu. Njegova hišica je bila vedno zaprta, pa ne zavoljo tega, da bi se bal tatov, temveč ker je ljubil mir.

Ljudje so skoraj pozabili na njega. Le takrat so se ga spomnili, če so potrebovali novo obutev, ali pa, ako je bilo potrebno kaj starega popraviti.

Tako je živel mojster Štefan dolga leta. Lasje so se mu pobelili, hrbet sklonil in blede obraz je bil poln gub. Bil je prepričan, da je storil v življenju vse, kar mu je Bog naložil in je mirno pričakoval smrti.

Vsako leto je romal na razne božje poti, da, enkrat je šel celo v sveto deželo. Ko je bil na svetem grobu v Jeruzalemu pomolil, v reki Jordanu se izkopal in nekaj prsti prinesel iz svete dežele domov za svoj grob, mislil je, da je storil dovolj.

»Danes ali jutri — vse eno! Ne bom se branil, kedaj me Bog pokliče!« rekel je in se pobožno pripravljal na smrt.

Ali Bog vé, — kaj mu je nakrat prišlo na misel.

Sedel je enkrat v svoji hišici ter čital počasi, sam za-se »Življenje svetnikov«. Toda

nakrat obstane, vzdigne glavo, odloži naočnike in gleda resnobno pred-se.

»Videl sem marsikaj! Milijonov ljudij ni videlo, kar sem jaz videl in bil sem tudi, kjer drugi niso bili, ali kaj mi vse to pomaga? Kristusa še nisem videl!«

Globoko vzdihne ter si s trepetajočo roko pogladi obraz in hoče misliti na kaj drugega. Ali ne more! Vedno in vedno se mu vrača v dušo otožna misel: Kristusa še nisem videl!

»Videli so ga drugi, a jaz ne!« vzdihoval je nad veliko knjigo.

Ta misel se mu je zdela pregrešna, a ni se je mogel otresti. Zastonj se je vojskoval zoper njo, zastonj je molil.

»Videli so Kristusa drugi, zakaj bi ga jaz ne mogel videti?«

In potem si je mislil: »Celo svoje življenje sem pošteno služil Bogu, vse svete kraje daleč okrog sem obiskal, na božjem grobu v Jeruzalemu sem klečal in na kolenih sem se plazil na goro Kalvarijo! Vse svoje grehe sem objokoval in ne spomnim se več ničesar grešnega: ali Kristusa še nisem videl! — O moj odrešenik, ali morebiti nisem vreden!«

Glava mojstra Štefana se je nagnila globokeje, gube na čelu so postale večje, očesa so bile vedno kakor v solzah in srce je bilo otožno. Vsak dan je molil, celo sveto